

Granskning av god ekonomisk hushållning och balanskravsresultat

Delårsrapport per 2024-08-31

Kommunalförbundet Svenskt Ambulansflyg (KSA)

1. God ekonomisk hushållning och balanskravsresultat

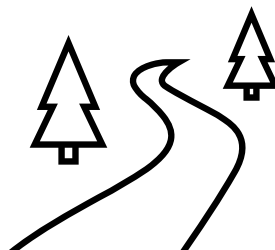
- ▶ Varje kommun/förbund ska enligt kommunallagen ha riktlinjer och mål för god ekonomisk hushållning. Målen ska utvärderas i delårsrapport och årsredovisning. Fullmäktiges, förbundsstyrelsens och revisorernas roll illustreras i figuren nedan:

1

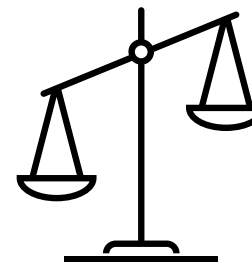
Fullmäktige beslutar om mål för god ekonomisk hushållning.

2

Styrelsen utvärderar målen i delårsbokslutet och gör en prognos över måluppfyllelsen för helåret.

3

Revisorerna bedömer om resultaten i delårsrapport är förenliga med de mål fullmäktige beslutat.

Revisorerna bedömer också om förbundet väntas klara kravet på en ekonomi i balans.

2. Förbundsfullmäktiges definition av god ekonomisk hushållning

- ▶ Förbundsfullmäktige har i Plan och budget 2024 med plan för 2025 och 2026 beslutat om två finansiella och tre verksamhetsmässiga mål.
- ▶ Kommunfullmäktige har beslutat om följande kriterium för vilken måluppfyllelse som krävs för att uppnå god ekonomisk hushållning:
 - ▶ *God ekonomisk hushållning innebär att både förbundets finansiella och verksamhetsmässiga mål uppnås*
- ▶ *Det anges vidare att verksamheten ska bedrivas långsiktigt, ändamålsenligt och effektivt och att ekonomiska aktiviteter sker i enlighet med lagar, regler och etablerade normer för att uppnå god ekonomisk hushållning. Det genomförs så här:*
 - ▶ *Förbundets verksamhet styrs av förbundsfullmäktiges mål, riktlinjer och budget för drift och investeringar.*
 - ▶ *Förbundsstyrelsen har det övergripande ansvaret för att förbundet har en god ekonomisk hushållning och följer kommunallagens krav på budget i balans.*
 - ▶ *Den ekonomiska planeringen ska utgå ifrån försiktighetsprincipen och där säkerhet i antaganden är en viktig grundförutsättning.*
 - ▶ *De i budget och verksamhetsplan angivna målen ska följas upp under budgetåret och avrapporteras i delårsrapport och årsredovisning.*
 - ▶ *Alla beslut ska innehålla en ekonomisk konsekvensbeskrivning som tydliggör hur beslutet påverkar förbundets ekonomi och hur det ska finansieras.*
 - ▶ *Överskott är en nödvändig förutsättning för att förbundet ska ha en buffert för att kunna möta oväntade händelser eller sämre tider.*
 - ▶ *Om förbundet redovisar eller prognostiserar ett underskott ska förbundet snarast redovisa en åtgärdsplan till förbundsstyrelsen och vidta de åtgärder som krävs för att uppnå en budget i balans.*
 - ▶ *Om förbundets resultat för ett visst räkenskapsår är negativt skall det enligt kommunallagens balanskrav regleras genom åtgärder under de närmast följande tre åren.*

3. Förbundsstyrelsens uppföljning av god ekonomisk hushållning och balanskrav

- ▶ Förbundsstyrelsen följer upp samtliga av fullmäktiges fem mål.
 - ▶ 3 av 3 verksamhetsmässiga mått prognostiseras att uppnås för året.
 - ▶ 2 av 2 finansiella mål prognostiseras att uppnås för året.

Vår uppfattning är att det inte framgår tillräckligt tydligt på vilket sätt förbundsstyrelsen utvärderar efterlevnaden av fullmäktiges GEH-mål.

Rapporteringen av de finansiella målen är tydlig. Däremot har vi, som vi tidigare har framfört i granskningar, observerat att utformningen av verksamhetsmålen gör det svårt att utvärdera hur väl målen uppnås. Målen presenteras som "Tillståndsmål" med tillhörande "Processmål", men det saknas specifika indikatorer som kan kvantifiera och mäta framstegen. Den information som ges för varje verksamhetsmål i delårsrapporten ger inte externa parter en klar uppfattning om statusen i arbetet med målen. Det nämns om något har ökat eller minskat, men det saknas en klar kontext som visar hur dessa förändringar påverkar uppnåendet av de uppsatta målen.

- ▶ Förbundsstyrelsen bedömer att en god ekonomisk hushållning förväntas uppnås.

Vi kan inte instämma i styrelsens bedömning eftersom det är svårt för oss att klart och tydligt spåra hur väl förbundets verksamhetsmål uppnås. Detta beror på avsaknaden av indikatorer och andra mätinstrument som skulle kunna visa på vilket sätt aktiviteterna/utvecklingen bidrar till att målen nås.

- ▶ Kommunens prognostiserade balanskravsresultat är 10 mnkr.

Under det inledande året 2022 uppstod ett finansiellt underskott på 60 398 tusen kronor, vilket var en följd av uteblivna intäkter samt tidigare upptäckta kostnader. Med anledning av exceptionella omständigheter beslutade förbundsfullmäktige att detta underskott skulle balanseras inom en tidsram på tio år. Revisorerna har i tidigare granskningar kommenterat att underskottet bör återställas över tre år och att förbundets åberopande av synnerliga skäl inte är förenlig med lagens intentioner. I juni 2023 antog förbundsstyrelsen en strategi för att korrigera situationen och uppdrog åt förvaltningen att noggrant granska utgifterna samt utforska alternativ för att generera inkomster genom försäljning av tillgångar och tjänster. Därefter har man vidtagit åtgärder som bidragit till ett positivt ekonomiskt resultat under 2023. Förbundet har nu kunnat börja återställa det negativa resultatet från 2022 med 9 483 tusen kronor. Återstående belopp att balansera för åren 2024 till 2032 är nu 50 915 tusen kronor.

4. Vår bedömning

- ▶ Vår bedömning är att förbundet efterlever kraven på redovisning och beräkning av balanskravsresultatet samt förväntas efterleva kommunallagens krav på en ekonomi i balans.
- ▶ Vår bedömning är att prognosen är förenlig med de *finansiella* mål som fullmäktige fastställt.
- ▶ Vi kan inte uttala oss om huruvida prognosen är förenligt med de *verksamhetsmässiga* mål som fullmäktige fastställt då det inte finns mätbara indikatorer och bristande analys.
- ▶ Vår samlade bedömning är att kommunen delvis förväntas uppnå en god ekonomisk hushållning år 2024.
- ▶ Vi rekommenderar förbundsstyrelsen att framöver tydliggöra redovisningen av verksamhetsmässiga mål.

29 oktober 2024

Jan Darrell, uppdragsledare
Certifierad kommunal yrkesrevisor, EY